Euskaleŕiko beŕiak

Guzikikoak

Getari, Azpeiti, Azkoiti, Uŕetxu, Zarautz, Zestua ta Zumaŕaga'ko Udalak bat egin da Gipuzkoaŕ Aldundiari eskaera berezi ta gaŕantzi (inpoŕtantzi) aundidunak egin dizkate.

1) Pasai'ko poŕtua bere gain artu beaŕean, Getari'koa beaŕ bezela antolatu ta saŕtu-iŕten guzietarako gai dala jaŕtzeko.

2) Urola Buŕnibidea Zumaia'raño iritxi beaŕean Getari'raño luzatzeko poŕtu oŕeri bizia eman dezaion.

3) Zumaŕaga'tik Legazpi'rako buŕnibide zatia ere lenbailen egin dezala.

Ondo oldoztu gabe ezezkoa ezin emango zaie noski eskaera abei.

BANCO VASCO
DONOSTIA
Aldi jakiñerako diru-jaŕtzea
URTEBETERAKO: 5 %
BI URTERAKO: 5 %
IRU URTERAKO: 4,75 %
LAU URTERAKO: 4,50 %
Irabazi edo interesak iru ilabetetik iru ilabetera jaso ditezke.

GIPUZKOA

Altza.— Astelenean Irun'go Elgoŕiaga jaunak duan beŕibilak Eŕera auzoan bi aizpa azpian aŕtu zituan. Bat bertan ilda gelditu zan; Felipa, zazpi uŕtekoa. Bestea Pilar Albiztegi, beatzi uŕteko, ondo dago.

¡Beti berdin!

Andoain.— Apaizgaietxea su ikaragaŕi batek ziaro eŕe digu lengo astean. Egoaizeak ederki lagundu zion bere lan kaltegarian suari.

Alegiñak egin ziran, baña guztia alpeŕik.

Aŕasate.—Ugarte'taŕ Oregorio jauna juan dan ilaren 22'an il zan. Goyan bego. Bere sendiari gure laguntza eskeintzen diogu bere samintasun bizian.

—Bitoria'taŕ Jose jaunak Aprika'tik oraindik orain etoŕi diran gudamutilai oturuntz bat eman zien lengoan. Alaitasuna an ibili zan.

Aretxabaleta.—Gabon jayak oso paketsu igaro ditugu eŕi onetan.

—Iru urte Aprika'ko gudaldi nekatsu oietan igaro ondoren, emen ikusi ditugu gure lagun Isidoro Arenaza, Eusebio Etxebaŕia, Dionisio Uŕutia eta abaŕ. Ongi etoŕiak zuei. Zorionak.

—Kirol bazkunean ilaren 27'an egin zan urteko batzaldia, lendakari, Jose Galdos; bigaŕen, Jose Ezpeleta; idazkari, Saturnino Ezpeleta, ta diruzai, Lukas Iturbe, autu zituzten.

—AŔGIA'ren irakuŕle ta arpidedun guztiai Urte Beŕi on opa dizuet.—*E'taŕ G.*

Asteasu.—Egubeŕi, Urtebeŕi eta Eŕege jayak poz-pozez igarotzeko gogo aundiak dauzkagu. Baita ere asiera atseginjaŕia eman zayote jai oyei.

Urte guzietan bezela, Gabon egunean, oitura txit onai jaŕaituaz, eŕiko ume neska-mutil gazteak, etxez-etxe ibili ziran, zazpiyak aŕte, kanta politak abestuaz, ematen zioten saritxoa biltzen.

Egubeŕi egunean eŕiko txistulariak goiz-goizetik alaitu ginduzten kaleko etxe eta uŕen dauden baseŕi ateetan *pieza* ederak joaz.

Bosteteŕdietatik asi ta eman ziran mesetan Jaunaŕtzera *jende* asko urbildu zan eleizan eta amaŕetako Meza nagusia oso ederki abestua izan zan.

Meza nagusia bukatu ondoren aspalditik egiña zegon pilota paŕtidu polita jokatu zan. Pilotariak Irulegi' taŕ Faustino ta Kortejarena'taŕ Juan ziran. Jokoa 40'ra zuten.

Lenbiziko 24 tantoak Faustino'k atera zitun, bestea bostera iritxi oŕdurako. Bañan au berotu zanetik jokoa berdintzen asi zan eta jokoa ez ezik paŕtidua berdinduko ote zun bilduŕ giñan. Baña laster Faustino'k eskui-eskeŕ bizi eta gogoŕ jotzen zuela ikusirik aisa nabaritu genuen onek irabaziko zula. Eta sumatu bezela, geŕtatu ere; azkenengo tantotan bere gogora jokatu-ta jokoa Irulegi'k irabazi zuen bestea 27 tantotan zegoala. Pilotariai eskeŕak egon-aldi alai eta goxoa igaro genuan. Bejondaizutela. —*Iŕnio.*

Astigaŕaga.—Lotazilaren 28'an Ayertza'taŕ Andone emengo txadonzayaren emazteak, mutiko edeŕ bat izan zuan eta, uŕengo egunean kristautu zuten Joseba Mirena Sein izenak ezaŕirik. Aita-ama bitxiak Donosti'taŕ Andoni eta Mendizabal'dar Josebe izan ziran. Ama-semeak onik dira; zorionik anndienak txandonzai alayari eta bere sendiari.

—Mañuekotan aŕkitzen diran uri ontako mutilentzat Il oŕen beraren 14'ean diru bilketa bat egin zan. Ez alpeŕik: 520,05 «txuri» bildu ziran 65,00 «txuri» mutil bakoitzarentzat; oŕa zortzi mutili, zortzi egunerako gosea kendu.

—Pozik irakuŕtzen degu gure AŔGIA'k atera digun «Egutegi» aundia. Ezagun da uŕtetik uŕtera obetzen dijuala. Irakuŕleak ere ori bera egin dezagun eta gurasuak erakutzitako izkuntzan ateratzen diran irakuŕgai onak goxoki irakuŕ ditzagun. Erosi, euskaldunak, «Egutegi» ori.—*Nestil bat.*

OAŔA—Jaŕai, «Neskatil» on ori, zure eŕiko beŕiak bialtzen.

Berastegi.—Beŕiz ere egiztatu da Berastegitaŕ eiztarien izen ona.

Urte zar aŕkeko egunean ekaŕi dute egundoko basurdea. Ilzalea Migel Joakin Olaetxea izandu da. Bañan patxaran: eztakit etzanda zegoan geldi-geldi noiz baño noiz etoŕiko zitzaion, eta oraintxe suizkilua ez ikutu bai ikutu alderatu zitzayonean saŕtzen dizkio sayats batetik besteraño lau balak. ¡Bejondeikela Patxi!—*Ni.*

Bidania.—Eŕi onetan Ama Maria'ren soŕtze gaŕbiari zaion jayera zein aundiya dan, oso ondo eta ederki azaldu dute Bidanitaŕak. Urtero bederatzi-uŕeneko eleizkizunetara jende asko etortzen da, baña aurten oraindik geyago; batez ere atzeneko lau egunetan gure eleiz edeŕa, Maria'ren jaŕaitzale sintzoz bete bete egiña ikusten gendun. Frantzisko'taŕ Aita Segundo Bilbao'k itzaldi sutzuten Maria'ren aunditasuna eta guregana daukan maitetasuna aŕgi ta gaŕbi erakutzi digu. Bidani'taŕ bat ez da gelditu, gauza izanezkeroz beintzat, Jauna artzera etoŕi gabe Ama Maria Soŕtzez gaŕbia danaren egunean.

—Datoŕen urtea «Jubileo'ko» urtea dalako, gure Eŕetore jaunak bere eleiztaŕ guztiyak zeruko bideari zuzen jaŕaitu deyoten, asmo edeŕ bat artu du: «Ejerzizio» santuaren bitartez beren animak geŕtutzea, urte onetan Eleiz ama doneak ematen ditun baŕkapen ugariyak iristeko. Il onen 28'an asiko dira. Lendabizi gizonentzat Frantzisko'taŕ Aita Aŕazola'k emango ditu. Oraindaño beren izena eman dutenak ogeitamaŕtik gora diradela, esaten da, eta oyen ondoren izango dirala mutil gaztientzat, gero andreentzat eta aizkenik nexkatxentzat.

Deba.—Gabon gabean gau txaŕa igarotzen dutenak ere badira, aŕaietan Adaŕaga'taŕ Martin eta Egaña'taŕ Antonio aseŕatu ziran gau artan eta elkaŕi mutuŕak autziaz amaitu zuten jaia.

Martin zaurituta bestea espetxean daude orain.

Eibar.— Gabon auŕegunean (bezperan) Galaŕeta mendian jostaketan dabiltzala mutiko batzuek aŕi aundi bat bota ta Etxebeŕia'taŕ Anjel amaika uŕtekoa buruan jo ta beŕtan ilda utzi zuten. G. b. Bere gurasoai gure atsekabea.

—Aŕate'ko Andre Maria'ren bazkunak beaŕtsuai jazki pila bat banatu dizkie.

Dr. ARRIETA
Prim kalea, 19, 4.º
Suduŕ, estaŕi eta belaŕietako gaitzen sendagilea. Euskeraz itz egiten du.
Uŕutizkiña 6-44.-DONOSTIA

Elgoibar.—Urte zaŕari amaiera oso ona eman diogu Jaunari eskeŕak. Gañera pozik gaude beŕiari eltzeko ere, naita loteria'k irten ez.

—Gabon zaŕko merkatuan, iñoiz ezagutu ez dan añako ostia izan da. Zeren merkatua izaten ote da! aberiena ala... Beko plazan beintzat iluntzi aldera bazegon, neska zaŕ, gazte ta aizeduna ugari; dulzaiña, auspo soñu, klariñete ta organiluen auŕian, ¡organilua ere bai! Ainbeste urtian aldendula egon da uri onetatik, eta beŕiz agertu da; mutuŕak ausi arte kakanaŕu oŕi, ez gera gelditu beaŕ ¡ze aŕayo!

—AŔGIA'ren Egutegiak **Bitxor Eŕementarixa**'nian saltzen dira ta nai duanak bizkoŕ ibili gutxi dagoz ta. Ormarako beŕiz oso politak Serenokuak Tolosa'ko Lopez'enak.

—«Andikao» basetxetik igo da zeruntz ume txiki polit bat. Zorionekoak Jaunarekin dagozenak.

—Entzun detanez Batzoki'ko antzoki aldriak bi antzoki jai gaxo etxeko ikastola aretoan egiteko asmoa omen dute. Beŕtan batzen dan dirua Gaxoetxeko eleizatxoa asteko izanik. Ori dek mutilak, goratu euskera beti edonun bilduŕ gabe.

—Deun Lorenzo balian juan dan astean morokil jana egon eida kanpeonatokoa. Oraindik ez dirate lista'rik eman; baño Mokoroa'k irabazia izan beaŕ du. Juezak «Apala» ta «Gelatxo eŕota» ziran ¡a zer bi! galdarakada galanta jateko.—*Abeŕi.*

Efenderi.— Oregi'taŕ Jose jaunak botoi-ola irikitzeko egin dituan lantegiak amaituak dira.

—Eŕiko iru gazte arazotan saŕtu nairik «Perotxenea» deritxon tokian Etxebeŕia'taŕ Kosme jaunaren luŕetan lanean asiak dira.

Guztia lan kontu oraingo ontan.

Irun.—Etxeandia'taŕ Salbador jaunak 150.000 lauŕeko kirol-zelai bat egiteko eman dituala jakin zanean atsegin aundia aŕtu gendun irundaŕ guztiak.

Eskeŕak eŕi guziaren izenean Salbador jauna.

Mutriku.—Poz-pozik aŕkitzen dirade gure antzeslari gazteak, berak Udal aretoan eman duten bigaŕen antzeŕki jaian izan duten gurenda gogoŕagatik. Eta au egitatutzeko eztago iruren eta geiago ikusle txartel ordu berian saldu ziradela jakitea baizik. Bat baño geiagok bere txartela askoz saneuŕi aundiagoan saldu zuan.

«Peru Gixon», «Uste diñat» ta «Entre Doctores» antzestu ziran. Mutiko-abeslariak «Kuku», «Mari Domingi» ta «Laŕia» lau, iru ta abots bakardun abestiak, abestu zituzten. Bukaerak nola antzerkirean ala abestienak, gogoz ta gogoŕ txalotuak izan ziran baño bereziko eran Aŕuti mutikuen «Laŕia»'ren bukaeran; emen bazirudian entzule guztiak zerbait naiko zutela beren baŕuan ain txalo zapaŕada beroaz saritzeko Aŕuti zelaku'ren abes-goxua. Guztiz da aŕitzekoŕ mutiko onen abots-ta bere eŕastasuna batez ere, gutxik oi duen bezelakua.

Nere zorionik biotzekoena beŕikasle Gastelu jaunari bere lanjintz ederkin ain egoki antolatu dalako mutiko abeslari taldia. Orobat antzeslari guztiai beren laguntzagatik Uriko Gaixo etxe aldez.

—Eguaŕi jai onetan emen aguŕtu ditugu gure lagun uritaŕ maite asko: ta izentatzia luzetxo dan aŕen, guztiasi nere ongi etoŕia AŔGIA ontatik zuzentzen diet. Danori opa dizutet Urte beŕion.

—Gogo aundia dago iruŕgaŕen ta azkenengo antzerki jaia ikusteko. Bertan antzestuko dira «Iziartxo», «La Hija del Mar» ta «Damuba... garaiz».

Bakaldun egunian uste det izango dala ziur es banago ere.—*Arno-Mendi.*

Oiaŕtzun.— Udaletxean egindako antzoki jaia oso edeŕa izan zan. Abeslari ondoren «Utzi beaŕko» ta «Mendibitaŕen laŕiak» ederki antzestu ziituzten.

—Aprika'tik biurtu da Arbelaiz'taŕ Batista. Zorionak.

Pasai.—*Deun Juan.*—Gabon gabean oitura zaŕ eta onai jaŕaituaz nexka mutil taldeak beren aŕgiontzi ta boltsatxuakin gure Egubeŕi abesti xamuŕ eta atseginjaŕiak abestuaz diru biltzen ibiliak dira.

Egubeŕi egunean eman zan meza nagusira Udala oso osorik juan zan. Alkain'dar Jose gure apaizburu onak guztiai eskeŕak eman eta apaiz guzien izenean zoriondu gindun. Eskeŕak, eta orobat, apaizburu jauna.

—Eguŕdian ezerestaldi edeŕa eman zuan gure eresbatzak.

—Baŕtzelona'tik etoŕi ta emen aguŕtu degu, Ulazia'taŕ Ijinio «Txikito». Ongi etoŕia. Etxaŕi'taŕ Juan ederki ari omen da pelotan alde aietan. Auŕera Juan.

—Feŕol'dik etoŕi dira Eguaŕitan Garbizu'taŕ Rapael eta Makazaga'taŕ Teodoro.

Angouleme'tik Püy'taŕ Puljentzi.

Aprika'tik beren gudaritza beteta Legorburu'taŕ Gaspar eta Segurola' taŕ Juan.

Ongi etoŕiak guztiak.

—Gure zorionak Garcia'taŕ Markos jaunari bere bigaren semearen jaiotza dala ta.

—«Egutegia»'k aŕapazka saldu ditu gure lagun Olaziregi'k. Jaŕai.—*Etxegoiko.*

AŔGIA asterokoa ta AŔGIA'ren idaztiak, ipui, liburu ta beste zenbait euskerazko gauza, saltzen dira **TERESA UNANUE**, *Elias'en alargunaren etxean*.—**AZPEITIA**

Tolosa.—Beŕi txaŕak lengo astekoak eŕi ontan. Neguban saŕerak jota eraman dizkigu gure artetik gure esagun eta adizkide ziranak, tolosaŕak eta Tolosa'n urte askoan bizi ziranak. Ara bertan il diran jaunen izenak, beren goi-gauza guziak eginda: Tapia'taŕ Isidro, Moraiz'taŕ Meltxor, Aranburu'taŕ Justiniana, Garmendia' taŕ Migel ta Bereziartua'taŕ Antoni. Bere etxekoak ar bezate gure samiñ aguŕik aundiena ta otoitzetan gogora gaitean il diradenentzat.

—Eŕege egun aundia ospatzeko asmoetan dira jai batzuekin Tolosa' ko Jaimetaŕ Elkartekoak; gogora erakaŕiaz antsiñako Eŕegetasunak euskal fuero-legia, gure lege maite ta jakintsua nola goratua zeukan; nola gorde ta gordeazitzen zuzen zitzen Jaungoikoa ta eŕiko gizonen auŕean. Gernika, or dago, ia, zeŕ dion! ¡O, ango Zuaitz maitea!—*Gurasobide.*

Zumaia.— Eloŕiaga'taŕ Jose Manuel jauna emen zan ogi-egilerik zaŕena eta salerostean (komerziduan) gogoŕenetako bat auŕeko astean il zan. Betiko atsegiñetan bego. Bere sendi guziari gure xamuŕ aguŕak.

—Zarauz'ko Laŕañaga'taŕ Pedro Jose jaunaren seme apaiz egin beŕia emengo Eliz-nagusiko organo jotzale egin dute. Zorionak organo jotzaleari eta baita ere bere aitari, gure eŕitaŕ ta adiskidea dan Pedro Jose jaunari.—*Mendi'taŕ.*

Banco Vasco
DONOSTIA
Avenida de la Libertad, 35
Zernaitako diru artu-emanak eta diruetxeetako beste gora-bera guziak egiten dira BANCO onetan.

Urte Beŕi---Bizi beŕi.
¡Gaixoak eta sendakaitzak! Osasun-bila ta senda-ezinik atzipetuta (engañatuta) orain arte bezela ez jaŕaitu. :— MEDICINA NATURAL. NUEVO SISTEMA DE CURACIÓN (Berezko Sendakintza. Sendabide beŕia): Eraketa onekin gaixotasun guzi-guztiak sendatzen dira.
Eskatu iragaŕkun edo **prospectoak** koŕeoz eta duarik (debalde) bialduko zaitzute.
Euskaleŕiko Ordezkari:
KANDIDO AŔUABAŔENA
Fuenteŕabia kalea, 13, denda
IRUN

Feriko gora-berak

	Bil̃afanca — Pŕezioa	Zarauz — Pŕezioa	Bergara — Pŕezioa
Ol̃oa........ (bikoa)	16,00	18,40	17,20
O.askoa...... (—)	13,00	12,00	12,00
Aŕautza....... (12'koa)	4,55	4,50	4,25
Gazta zaŕa.... (kiloa)	6,00	8,50	0,00
Lukainka...... (—)	6,00	5,00	0,00
Aŕkumea...... (bat)	00,00	40,00	0,00
Patata......... (kiloa)	0,35	0,35	0,35
Sagaŕa .... (12'koa)	0,40	0,40	0,60
Gaztaña....... (lakari)	1,50	0,70	0,00
Babaŕun goŕia. (kiloa)	2,00	1,20	1,15
— zuria. (—)	1,80	1,00	0,90
Baba zaŕa.... (—)	0,00	0,75	0,00
Intxauŕa....... (—)	0,00	0,00	1,00
Landareka. Aza....... (100)	1,00	1,00	1,00
Landareka. Letxua...... (—)	0,75	1,25	0,00
Landareka. Tipula...... (—)	0,50	1,75	0,00
Landareka. Poŕua...... (—)	0,00	0,50	0,25
Landareka. Tomatea.... (—)	0,00	0,00	0,00

ARABA

Gazteiz.—Josu'ren Otsein (Siervas de Jesus) elizan eman zuan bere lenengo meza Ugarte'taŕ Jabier, apaiz beŕiak. Zorionak.

—Gabon zaŕ ta gizon jantzian atera etzizaigun ba Estrella Markos Perez amasei uŕteko neska. ¡Ire etxean pŕakak eoŕek beaŕko ditun, ¡txeraiz!

—Deun Esteban jaia ospatu zuten Durana, Zurbano, Zuazo, Mendoza ta Gereñu eŕiak.

—Laza ta Eloŕieta jaunak zijuazen beribilak Alegria eŕian okeŕ bat izan zuan. Beribila puŕukatu xamaŕtua gelditu aŕen, berak etzuten ezeŕ izan.

—Landa'taŕ Pedro ta Eskolastiko bi aŕkume il eta jan zituztelako gelditu dituzte.

BIZKAYA

Geŕnika.—Iziaŕ izen politagaz ugutzatu dute Oŕtuzaŕ'taŕ Tomas jaunaren alabatxo jaioberia.

—Eguaŕi jaiak igarotzea etoŕita emen aguŕtu genuen Aŕospide'taŕ Juan Mari osagilea.

Mañari.—Ogeitabi olo ostu dituzte aldi ontan etxe batzuetatik.

—Uranga'taŕ Liberata anderea Galdakano'ra juan da.

Beste eŕietako beŕiak

Euskaldun Gotzai beŕia

Valencia'ko Katedralian Gotzai (Obispo) egin dute aspalditik Tortosa'ko Gotzai-lagun izateko izen daturik zegon Felix Bilbao jaun aguŕgaŕia. Gotzai beŕi au bizkaitaŕa da: Bakio'ko semea.

Aŕtu bitza AŔGIA'ren zorionik sutsuenak.

Salamanka'ko Gotzaia il da

Salamanca'ko Gotzai, Anjel Reguera jauna, igandean il zan Escorial'en.

Gaztea zan oraindik: zazpi ilabete zeramazkien Gotzai (Obispo). Benauente'ko (Zamora) nekazari beaŕtsu batzuen semea zan.—Goyan bego.

Moltó jenerala'ren eriotza

Astelen goizean il zan Madrid'en Moltó gudari buru nagusia (kapitan jenerala).

Moltó jauna AŔGIA'kuok ez daukagu aztuta. Bere onginaia garbi agertu izan zigun egun baten eta bere biaŕtez AŔGIA'ri eŕeztu zitzaion argitaratzeko bidea.

Otoi bada, aŕen, Moltó jaunaren anima alde.

Argentina'ko loteria

Buenos Aires'en (Argentina'n) ere gabonetako Loteria izaten da.

Auŕtengoan, lenengo sari gizena, bi miloi peso'duna, 32.212 zenbakiak irabazi du.

Alemanak eta Lateŕi-elkaŕtuak

Aspaldiko beŕiak ziotenez, Colonia, Alemaniako eŕialdia, il onen 10'erako Lateŕi-elkaŕtuak (aliadoak) utziko zaiela uste zan. Orain ordea, Lateŕi (Nazio) oyetako ordezkariak, Colonia'tik beste aldi batian ez dala alde egin beaŕ, erabaki dute. Berlin inguruan beŕogei mila izkilu ta ametralariak aŕkitu dituztela esan ondoren, erabaki oŕi aŕtu dute.

Ori dala-ta-eztala, eztabaida gogoŕtxoa soŕtu da Alemania ta Lateŕi-elkaŕtuen aŕtean.

Prantzia'n

8.810 atzeŕitaŕ bota dituzte Prantzia'tik kanpora, baŕengo pakea aŕixkuan jaŕtzen dutela-ta.

Bi urte auetan miloi-erdi inguru atzeŕitaŕ saŕtu omen da Prantzian, eta oyetatik asko naspila ta Prantzian ondoren dabiltzala-ta, Ministro batek guzienak eŕitik kanpora bialtzeko erabakia eman du.

Ori oŕela izan aŕen, Rusia'ko Ederti-Ministroa (Ministro de Bellas Artes), Lunacharsky, komunista-izpeŕingi (periodiko) bat Paris'en argitaratzeko asmoz omen datoŕ. Boltxebitaŕenganako bildurik ez dute noski: eta ala dirudi; ba Herriot'ek esan du «Prantzian komunisten aŕixkorik ez dutela: aŕixku oiek batzuen irudizko usteak dirala».

Daramaten bidea austen ez badute, baliteke Herriot'ek irudizko uste oiek egiztuta ikustea.

Petroleo-Eŕegea il da

Filadelfia'n (Ipaŕ-Amerikan) il da petroleo-jabetzaz dirutza izugaŕia irabazirik, Petroleo-Eregea deitzen ziotena.

Uŕezko dirutan bakaŕik bi miloi ogeŕlekoak gora utzi ditu. (Ango ogeŕlekoak, dollaŕak, gurera gizta geigo balio du).

¡Utzi ziteken oŕek ere zerbait AŔGIA'rentzat! Gure asmo aundi ta onuratsuen beŕi balikete Amerikeetako *eŕege* oiek!

Ekaitzak

Ingalateŕa inguruko itxas-eŕtzetan ekaitzak kalte aundiak egin ditu. Lau itxas-ontzi aunditxoak ondatu dira, beŕogeitamar gizon geldurik.

Japon'go eŕi bat an etxe askoek luŕa jo dute. 120 goŕputz-ilak atera dituzte eta zaurituak milaka dirala diote.